

Infermeria i Antropologia de la Medicina

Codi: 104115

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Maria Feijoo Cid

Correu electrònic: Maria.Feijoo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap

Objectius

La finalitat de l'assignatura és desenvolupar un coneixement crític i una actitud oberta enfront de la diversitat cultural en els processos de salut-malaltia-atenció. L'eix central de l'assignatura es fonamenta en la definició de malaltia entesa aquesta com un fenomen cultural en si mateixa més enllà del seu aspecte purament biològic. La malaltia és una entitat cultural polièdrica on podem diferenciar tres dimensions: la disease (mal funcionament de l'organisme humà) la illness (significats i representacions del subjecte en relació a la seva dolència o patiment) i la sickness (dimensió social de la malaltia).

Competències

- Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
- Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació.
- Demostrar que es comprèn el comportament interactiu de la persona en funció del gènere, el grup o la comunitat, dins del seu context social i multicultural.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
2. Argumentar la universalitat del concepte salut-malaltia-atenció.
3. Buscar, avaluar, organitzar i mantenir sistemes d'informació.
4. Descriure les característiques de diferents models explicatius de la malaltia segons el context social i cultural de la persona atesa.
5. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.

6. Relacionar les tres dimensions de la malaltia (disease, illness i sickness) amb diferents models d'atenció (biomèdic vs subaltern).

Continguts

Antropologia de la Medicina i diferents referents teòrics. Universalitat del binomi salut-malaltia.

Models explicatius de la malaltia: model biomèdic vs models profans o subalterns. Hegemonia del model biomèdic. Els rols professionals a partir de la dimensió del conflicte: poder, autoritat i prestigi.

Els processos de medicalització. Normalització vs desviació.

Itinerari terapèutic i/o model explicatiu de la malaltia com a conceptes d'anàlisi dels processos de salut-malaltia-atenció.

Metodologia

Les diferents metodologies pretenen guiar l'estudiant en l'adquisició dels coneixements i habilitats necessàries que fomentin una actitud crítica i una visió professional respectuosa enfront la malaltia com a procés de construcció cultural i social. A la teoria estan incloses les narratives de pacient expert on 3 pacients experts (EPIN) vindran en dies diferents per explicar la seva narrativa. També s'utilitzarà un quart dia on els estudiants faran el seu feed-back als narradors.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES D'AULA (PAUL)	15	0,6	1, 3, 4, 5, 6
TEORIA (TE)	36	1,44	1, 2, 4, 6
Tipus: Supervisades			
TUTORIES	15	0,6	5
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL	82,5	3,3	1, 3, 5

Avaluació

Les proves d'avaluació continuada es faran després d'impartir l'assignatura.

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana ponderada de cadascuna de les activitats d'avaluació: avaluacions escrites i oral. La ponderació es realitzarà sempre que la nota mínima en cada una de les proves d'avaluació sigui igual o superior a 4, en cas de no presentar-se es qualificarà com a No Avaluable (NA) i es quantificarà com a zero (0).

Definició de NO AVALUABLE: S'entendrà per No Avaluable aquella situació en la que no s'hagi realitzat el 50% o més de les activitats d'avaluació.

Revisió de proves: La revisió consistirà en una tutoria individual on es farà el feed-back amb l'estudiant en relació a com se l'ha avaluat. Tenen dret a revisió totes/s les/els estudiants prèvia cita amb el professor/a.

El tractament eventual de casos particulars: Es realitzarà a partir d'un comitè docent (format pel coordinador de l'assignatura, i 1 professor del departament experts en la matèria) on s'avaluarà la situació particular de l'estudiant i es prendran les decisions més adients.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a una prova de recuperació sempre i quan l'estudiant hagi estat avaluat de les dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. Aquesta prova de recuperació inclourà tot el temari de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació escrita mitjançant proves objectives: prova d'assaig de preguntes restringides	10%	0,6	0,02	1, 2, 4, 5, 6
Defensa oral de treballs	50%	0,75	0,03	1, 3, 4, 5, 6
Proves objectives: ítems d'elecció múltiple	40%	0,15	0,01	1, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

Bibliografia específica:

1. Kleinman A. (1980). Patients and healers in the context of culture, Berkeley, University of California Press.
2. Kleinman A. (1995). Writing at the margin. Discourse between Anthropology and Medicine. University of California press. Berkeley.
3. Comelles J, Martínez A. (1993). Enfermedad, sociedad y cultura. Madrid: Eudema
4. Rosa M Boixareu. (2009). De la antropología filosófica a la antropología de la salud. Ed Herder. 1ª ed. Barcelona.
5. Martorell MA, Comelles J, Bernal M (eds.). (2009). Antropología y enfermería. Campos de encuentro. Un homenaje a Dina Garcés, II. Publicacions URV, Tarragona.
6. Eisenberg L. (1977). Disease and illness. Distinctions between professional and popular ideas of sickness. Cult Med Psychiatry, 1, pp.9-23.

Bibliografia de consulta:

1. Christoph Wulf. Antropología: historia, cultura y filosofía. (2008). Anthropos editorial. 1ª ed, Madrid
2. Martínez A. (2008). Antropología médica. Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad. Anthropos editorial. Barcelona.
3. Bartoli P. (1989). Antropología en la Educación Sanitaria. Arxiu d'Etnografia de Catalunya, 7, pp:17-24.
4. Prat J, Martínez A. Ensayos de antropología cultural. Homenaje a Claudio Esteva-Fabregat. Ed. Ariel.